

Suldal Mållag, v/ leiar Atle I. Vold

- Avsender: Suldal Mållag, v/ leiar Atle I. Vold
- Høringsinstans: Andre frivillige organisasjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Frå og med 1. januar 2017 er Den norske kyrkja eit sjølvstendig rettssubjekt og ikkje lenger del av statsforvaltninga. Mållova gjeld dermed ikkje direkte for Den norske kyrkja lenger. Den norske kyrkja ved Kyrkjemøtet har likevel pålagt seg sjølv å følgja mållova. Om kyrkja bryt sine eigne sjølvpålagde reglar, er det ikkje tale om mållovsbrot i eigentleg forstand, fordi Den norske kyrkja i så fall berre bryt eigne reglar. Suldal Mållag meiner at nynorsk kjem dårlegare ut fordi me no ikkje har Språkrådet som offentleg klageinstans. Viss målet er å svekka nynorsk som skriftspråk i Noreg, er dette vegen å gå. Men om målet er å gje gode vilkår for nynorsken framover, må ein ha tydelege krav om målbruk, og det er heilt naudsynt med ein offentlig instans som har tilsyn med at lover og reglar bli følgde. I ny trus-og livssynslov må me nytta det høvet me nå har, til å gje det nynorske skriftspråket betre, heller enn dårlegare, vilkår for å vera eit livskraftig, friskt og fyrug språk. Kulturen, integreringsarbeidet, medlemmene og heile samfunnet vil vinna på det.</i>

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Suldal Mållag kan ikkje sjå at målbruken i trus- og livssynsorganisasjonar er nemnd i høyringsnotatet. Det er underleg sidan språk er avgjerande i all kommunikasjon og sentralt i kulturarbeid og integreringsarbeid i Noreg som overalt elles i verda. Suldal Mållag meiner generelt at organisasjonar som får statleg støtte, må påleggast å bruka begge dei to jamstelte språka i Noreg i sin kommunikasjon både innetter og utetter i organisasjonen. Dette må vera eit ufråvikeleg prinsipp, og korleis det skal formulerast og praktiserast, må ein sjå nært og nøye på. Tal frå Statistisk Sentralbyrå har vist at folkemengda med framandkulturell bakgrunn vil auka i åra framover. Samstundes vert det frå alle hald uttalt at me ynskjer god integrering av nye landsmenn i landet vårt. Det vil m.a. seia at me skal leggja til rette for busetnad over heile landet. Men det vil og seia at ein skal kunna kommunisera på norsk med landsmenn (nye og gamle) over heile landet. Kommunikasjon inneber både skriftleg og munnleg språk. Styresmaktene må leggja til rette for at kommunikasjon kan gå lett på tvers av geografisk tilhøyrse, og slik vera med å skapa den store fellesskapen i Noreg, den som omfattar innbyggjarar frå alle regionar og frå både sentrale strom og utkantstrom. Det kan ein gjera m.a. gjennom bruk av begge skriftspråka kombinert med munnleg tale frå alle kantar av landet. Eit praktisk døme frå vår kommune: Fleire nye innbyggjarar frå Eritrea høyrer til Den eritreiske ortodokse kyrkja i Rogaland, som spring ut frå Den eritreiske ortodokse kyrkja i Oslo. Desse folka bur i ein nynorsk kommune, og me ynskjer at dei skal halda fram å bu her. Men for å bli skikkeleg integrerte, må dei forstå og kunna bruka det lokale språket som her er nynorsk, både skriftleg og munnleg. Då er det fint om dei i sentrale bokmålsstrom får pålegg om også å bruka nynorsk i sin kommunikasjon/utøving av religion i

sin organisasjon. Om staten krev at organisasjonar som får statleg støtte, også må bruka nynorsk, vil der garantert vera vilje til det, og det er som kjent viljen det kjem an på. Alle trus- og livssynsorganisasjonar er store produsentar av tekst, og nettopp derfor er dette med å måtta bruka begge språka, så viktig. Når det gjeld Den norske kyrkja, så har den ei særskilt stilling mellom trus- og livssynsorganisasjonane. Kravet om bruk av begge språka må derfor vera ekstra tydeleg her. Grunnlova § 16. Alle innbyggjarane i riket har fri religionsutøving. Den norske kyrkja, ei evangelisk-luthersk kyrkje, står ved lag som den norske folkekyrkja og blir stødd som det av staten. Nærare føresegner om kyrkjeskipnaden blir fastsette i lov. Alle trus- og livssynssamfunn skal bli stødde på lik line. Grunnlova er klar på at Den norske kyrkja står i ei særstilling og skal vera den norske folkekyrkja. Føresegner i lov må vera like klare om at Dnk sin språkpolitikk skal samsvara med den som elles gjeld for statlege institusjonar. Frå og med 1. januar 2017 er Den norske kyrkja eit sjølvstendig rettssubjekt og ikkje lenger del av statsforvaltninga. Mållova gjeld dermed ikkje direkte for Den norske kyrkja lenger. Den norske kyrkja ved Kyrkjemøtet har likevel pålagt seg sjølv å følgja mållova. Om kyrkja bryt sine egne sjølvpålagde reglar, er det ikkje tale om mållovsbrot i eigentleg forstand, fordi Den norske kyrkja i så fall berre bryt egne reglar. Suldal Mållag meiner at nynorsk kjem dårlegare ut fordi me no ikkje har Språkrådet som offentleg klageinstans. Viss målet er å svekka nynorsk som skriftspråk i Noreg, er dette vegen å gå. Men om målet er å gje gode vilkår for nynorsken framover, må ein ha tydelege krav om målbruk, og det er heilt naudsynt med ein offentleg instans som har tilsyn med at lover og reglar bli følgde. I ny trus- og livssynslov må me nytta det høvet me nå har, til å gje det nynorske skriftspråket betre, heller enn dårlegare, vilkår for å vera eit livskraftig, friskt og fyrg språk. Kulturen, integreringsarbeidet, medlemmene og heile samfunnet vil vinna på det. Me minner om at trus- og livssynsorganisasjonane er tilstades i folk sine reelle liv, i den jamne kvardagen, og ikkje minst i dei store samlingsstundene i livet. Trus- og livssynsspråket når inn til hjarterøtene, og nettopp derfor, i livssituasjonar der menneske er meir opne både for gleder og sorger, for dei djupaste, dei største og dei vanskelegaste tankane på livsvegen, er språk så viktig. Me minner også om at dei to jamstilte skriftspråka ikkje er jamstilte i praksis. Det at ein i dette høyringsnotatet ikkje nemner språk i det heile, er eit uttrykk for at bokmål, som majoritetsspråk i Noreg, har ei alt for sterk stilling i høve til nynorsk. Derfor treng me eit lovverk som tydeleg held fram språk som ein viktig faktor for identitet, kultur og likestilling. Kyrkjeleg og anna trus- og livssynsbyråkrati må ta sin del av ansvaret for reell jamstilling, og det kan dei berre gjera ved sjølv å bruka språket.